

[Fuglsang.]

gang på gang er understreget af Sovjetunionens ledende politikere, at de ønsker, at deres indre økonomiske udvikling skal følges af en stigende handel udadtil. Dette er for så vidt også forstået af vide kredse i den vestlige verden. Herom taler en lang række konkrete samtaler, som Mikojan under sit besøg i Amerika førte med fremtrædende handelsfolk og for den sags skyld også med politikere. Herom taler også den engelske premierminister Macmillans forestående besøg i Sovjetunionen, som ikke er helt tilfældigt eller skyldes almindelig nysgerrighed efter at erfare noget om Sovjetunionens ledes sindstilstand og tankegang. Samtidig vender typiske tilhængere af det af Vesttyskland dirigerede fællesmarked og folk, der stemte for Nordisk Råds rekommandation, sig mod Khrustjvs besøg i Danmark. Vi må vel her gøre os klart, at det drejer sig ikke om personen Khrustjev, men om en mand, der repræsenterer et land, med hvilket vi har fredelige forbindelser, og som står som et af de stærkeste i verden, et land, som hverken i folketal eller produktion står tilbage for de seks. Det understreger, hvor farlig tilslutning til de seks er, og hvor det fører hen. Det understreger efter min mening, at vort standpunkt er rigtigt, nemlig at vi er en del af verden, ikke blot en del af et større eller mindre Europa, at vi må tilrettelægge vor handelspolitik udherfra og søge forbindelse til alle sider i verden.

Axel Kristensen: Den højtærede udenrigsminister var så venlig at rette nogle ord til mig. Han mente, at jeg ikke havde taget hensyn til landbrugets stilling, når jeg sagde, at hvis vi gik ind i fællesmarkedet, fik vi samme vilkår som 160-165 millioner mennesker, og når de under de vilkår, de ville få, ville kunne klare sig, så måtte Danmark også kunne det. Nu talte den højtærede minister i denne sammenhæng kun om landbruget, men jeg opfatter hans udtalelser som en anerkendelse også af industrien, og jeg takker for denne anerkendelse, den er ikke uvæsentlig.

Den højtærede minister nævnte ikke noget om det, jeg sagde, at man ud over told og restriktioner kunne hindre samhandel ved at gøre forskel på grund af nationalitet

på en lang række andre områder, og at det ikke var nok i ordets strammeste betydning at skabe et frihandelsområde. Jeg håber også, vi er enige om dette.

Der var mange ting, jeg gerne ville omtale, men jeg har kun 5 minutters taletid, så jeg må nøjes med at sige noget om told. Jeg må først gøre opmærksom på, at det, der sker i de seks lande, ikke er, at de pludselig indfører en mægtig høj told ud over den, der var i forvejen. De tager et gennemsnit af den, der var i forvejen. For råstoffer i det store og hele — jeg ved godt, at der er undtagelser — er der tale om 3 pct. told som hovedregel, og for Danmarks vedkommende er 80 pct. af importen råstoffer og halvfabrikata, der ikke bliver belagt med høje toldsatser, og der bliver altså kun tale om stigninger i toldsatserne for omkring 20 pct. af den nuværende import, hvis vi regner med de nuværende forhold og yderligere, at en eller anden del af importen kommer fra fællesmarkedslandene og derfor ikke skal belægges med told. Der er derfor efter min opfattelse overvejende sandsynlighed for, at der ikke bliver tale om en forhøjelse. Men hertil kommer, at vore restriktioner er helt afgørende. Den højtærede handelsminister har nogle gange i valutaudvalget fortalt, at blot dette, at man truede med at forøge importen, havde bragt prisfald på 20-30 pct. Dette må med lethed kunne opveje de små stigninger, der kunne komme ad anden vej.

Dernæst er der det at sige om tolden, at den ikke kan udnyttes som beskyttelse på store markeder, fordi der er så mange virksomheder, at der opstår tilstrækkelig konkurrence inden for området, hvorimod toldbeskyttelsen inden for et lille område med 2-3 producenter af hver slags kan udnyttes. Det er derfor, danske virksomheder nu bygger syd for grænsen, fordi de i det store marked, hvor der er konkurrence, selv må betale tolden. Mads Clausen, Danfoss, har engang sagt til mig, at han havde 5 mill. kr. mindre for det, han solgte til Tyskland, end tyskerne, fordi han måtte betale tolden. Det er et stort marked, hvor prisniveauet ikke er højere end her, men han skal erlægge told, det er derfor, han bygger syd for grænsen. Toldens betydning for det store og for det lille marked er vidt forskellig. Told for et lille marked som